

πειρωμένων νὰ κλονήσωσιν τὴν τοῦ ὑπουργείου θέσιν διὰ τῆς ἀνακινήσεως τοῦ ἐργατικοῦ ζητήματος ἐν τῇ Βουλῇ, ὅπερ σπουδαίαν προσέλαβε φάσιν διὰ τῶν ἐν Καρδιῷ γεγονότων ἐπὶ τῇ πλεονεκτικῇ πολιτείᾳ τῶν κεφαλαιούχων πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐργασίας. Ἡ κυβέρνησις οὐχ ἔππον, τὴν πολλὰς τὰς δυσχερείας προκαλοῦσαν πολιτικὴν τῶν οἰζοσπαστικῶν προσβλέπουσα, ἀπόφασιν ἔχει νὰ προλάβῃ τούτους καὶ ν' ἀφαιρέσῃ αὐτοὺς τὴν ἀξίωσιν ὅτι πρῶτοι τὴν ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν πρωτοβουλίαν συνέλαβον. Σὺν τῇ μερίμνῃ ταύτῃ οἱ περὶ τὸν Καρδιῷ δὲν ἀμελοῦσι καὶ τῶν ἐν Δαχομαΐ, ἀπεροφαίνονται προσλαβόντα αἰσιώτερον πως χαρακτήρα μετὰ τὰς τελευταῖς νίκας τοῦ συνταγματάρχου Δόδα καὶ τὴν διάδασιν τοῦ ποταμοῦ Οὔεμέ, πέραν τοῦ ὅποιου ὡχυρώθησαν οἱ τοῦ Βεχανζέν στρατιῶται.

Οἱ ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ρωσίᾳ ἀγωνίζονται νὰ βελτιώσωσι τὰ οἰκονομικὰ αὐτῶν διὰ τῆς συνάψεως ἀμοιβαίων ἔμπορικῶν σχέσεων, ἐφ ὃ καὶ ἐπανειλημένως διαδίδεται ἡ φύμη περὶ ἐπικειμένων διαπραγματεύσεων, ὃν τὴν πρωτοβουλίαν ἔχει ἡ κυβέρνησις τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου. Οἱ ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ εύρισκονται διπλεκτῶς πρὸ τῆς ἀδιεξόδου τῶν φυλετικῶν σπαραγμῶν, τῶν διατελούντων πάντοτε ἐν τῇ ἡμεροσίᾳ διατάξει τῶν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τῆς μοναρχίας καὶ προκαλούντων τοὺς ὄφελους τῶν συμβούλων τοῦ βιενναίου ἀνακτοβουλίου ἐπὶ τῇ ἐκτραχυνομένῃ ἴδιᾳ πολιτείᾳ τῶν Νεοτσέχων, ὃν ἄλλοι μὲν ἐντονώτερον κατακοίνουσι τὴν εἰς τὴν τοιπλῆν συμμαχίαν προσχώρησιν τῆς μοναρχίας, ἄλλοι δὲ ἐπιζητοῦσι τὴν διάσπασιν τῶν συνδεόντων τὴν χώραν αὐτῶν δεσμῶν μετὰ τῆς Αὐστρίας.

Τῶν ἐν Ἑλλάδι τὴν προσοχὴν ἔξακολουθεῖ ἀπορροφῶσα ἡ οἰκονομικὴ τοῦ βασιλείου κατάστασις, ἡ δικαίως ἐν ἀνησυχίᾳ κρατοῦσα τὸν ἐκλεκτὸν τῆς 3 μαίου μετὰ τὴν αἰσίαν ἔξουσίσιν τοῦ ζητήματος τῶν ἐλληνικῶν ἐν Βουλγαρίᾳ σχολῶν, τὴν ὄφειλομένην οὐκ ὀλίγον καὶ εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ βασιλέως Γεωργίου κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ ἐν Βιέννη παρουσίαν, ὡς ἔξεστιν εἴκασαι ἐκ τῶν δημοσιευμένων πληροφοριῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσιτης πρωτευούσις τῆς ἀδημοσίευσης ταύτης. Τῇ ἀληθείᾳ ὁ πρῶτος τῶν συμβούλων τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἀνακτοβουλίου, ἀγωνιζόμενος νὰ τύχῃ τῆς ἀνορθώσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας αὐτοῦ, ἀγεταὶ ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι μόνον διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου δύναται νὰ ἔξασθαι τὴν χώραν ἡ περαιτέρω ἐν τῷ πολιτισμῷ πρόοδος τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, διπολικός ἐνδέξεις ἀφαιρεθῆ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποεργός τῆς δυαδικῆς μοναρχίας πᾶσαν ἀφοροῦν παντελοῦς στρατηγῆς περὶ τοῦ ἐλληνικοῦ βασιλείου ἐν ταῖς ἀντιπροσωπείαις, διπολικός τὸ ἔγκωμιον τῶν Βουλγάρων, καὶ τῶν Σέρβων καὶ τῶν Ρουμάνων ἐπλεξεν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς φανῇ ἀνταξίᾳ τῆς ἀρχαίας τῶν προγόνων εὐκλείας, ἡς ἀναμμηνοσκούμενος ὁ ἄρτι ἀποθανὼν θαυμαστῆς αὐτῆς Ἐρνέστος Πενάνν ἔλεγε τῇ 2 παρελθόντος μαίου ἐν τῷ συμποσίῳ τῆς ἑταῖρίας τῶν ἐλληνικῶν σπουδῶν. «Ἐν τῇ ιστορίᾳ ὑπάρχει θαῦμα (ἀποκαλῶ δὲ θαῦμα τὸ ἄπαξ μόνον γενόμενον) καὶ τὸ θαῦμα τούτο εἶναι ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς, ἡτὶς πέντε ὅλους π. Χ. αἰώνας διετύπωσε τῇ ἀνθρωπότητι τύπον πολιτισμοῦ, ἔδωκε πλήρη ἐλευθερίαν τῷ πνεύματι τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἴδρυσε τὴν ἐπιστήμην, τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν, τὴν ἐκδηλωθεῖσαν μετὰ πάροδον αἰώνων ἐν τῇ παρὰ τοῦ Κοπερνίκου, τοῦ Γαλιλαίου, τοῦ Νεύτωνος ἀνακαλύψει τῶν νόμων τοῦ σύμπαντος».

ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΚΟΥΡΤΙΟΥ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΖΟΜΕΝΗ ΥΠΟ

Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέγεια· ἵδε προηγούμενον ἀριθμόν).

Γ'.

*Αποικιδιόδε τῶν Ἑλλήνων τῆς Εὐρώπης εἰς Μικρὰν Ασίαν.

Ἐφεξῆς πλὴν μικρῶν τινῶν τροποποιήσεων αἱ Ἑλληνικαὶ φυλαὶ κατέχουσι τὰς ὄριστικὰς αὐτῶν θέσεις. Ἄλλ' ὁ ἀνθρώπινος οἵτος κείμαρρος, δε, ἐκ τῶν ὄρέων τῆς Ἰλληρίας ἐλθών, ἐπληξε τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐκεῖθε ἀνεκρυθεὶς αὐθις πρὸς τὴν πηγὴν αὐτοῦ, πρὸς κατεύνασιν αὐτοῦ εἶχε κρειαν ἐκτάσεως μείζονος ἐκείνης, ἢν πούνατο νὰ εἴη ἐν τοῖς ὄροις τῆς δυσμικῆς ἡπείρου. Πλεισται οἰκογένειαι καὶ φυλαὶ εἶχον ἐξελαῦθη τῆς κατοικίας αὐτῶν διὰ τῆς κτηνώδους βίας, μεθ' ἣς οἱ Θεσσαλοί, οἱ Βοιωτοί, οἱ Δωριεῖς καὶ οἱ Ἀχαιοί εἶχον ἀπράσει τὴν γῆν τῶν ἀρχαίων κατοίκων καὶ ἐνιδρυθῆ ἐν αὐτῇ. Τὸ τυχοδιωκτικὸν στενόμα ὑπεροχεὶς τοῖς λαοῖς, παρέμεινεν αὐτοῖς, ἐξεδηλώθων δὲ πρὸ πάντων παρὰ ταῖς ἡγεμονικαὶς οἰκογένειαις, αἴτινες ἐν τῇ ἐδαφικῇ ταύτῃ μεταφρούμενει εἶχον ἀπολέσει τὴν θέσιν αὐτῶν, οὐδὲ πθελον νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν νέαν τάξιν τῶν πραγμάτων. Οὕτως, δὲ τὸ ἀπ' ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν κατερχόμενον φεῦμα ἀφίκετο εἰς τὸ τέρμα αὐτοῦ, η κίνησις ἔλαβε πλαγίαν διεύθυνσιν καὶ ἀπ' ἄκρου τοῦ ἀνατολικοῦ ἀλπιπέδου οἱ λιμένες ἐπληρώθησαν πλοιών, ἀτινα μετέφερον πληθὺν τυχοδιωκτῶν πάσης φυλῆς.

Οὐδαμῶς δὲ προσκείτο περὶ μεταναστάσεως πρὸς χώραν ἀγνωστὸν, μεταναστάσεως κυλινδουμένης εἰκῇ δι' ὅδων ἀγνώστων τοῖς ἀποίκοις· ην αὖτι γιγαντιαία τις παλιόροια, προκληθεῖσα ἐκ τῆς ὑπερπληρώσεως κατοίκων τῆς μεσημβρινῆς Ἑλλάδος, ἡτὶς δὲ ἡγάκαζεν εἰς ἐπιστροφήν τὸ διεθνές φεῦμα, τὸ μέχρις ἐκείνου διευθυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας πρὸς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἀλπιπέδον. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ ὄρεινοι τῆς ἄρκτου, αἱ πειρωτικαὶ τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους φυλαί, πόσαν αἱ διὰ τῆς εἰσβολῆς αὐτῶν προκαλέσασαι τὴν ἀχανῆ ταύτην ἀναστάτωσιν, οἱ παράλιοι κυρίως λαοὶ ἔξελιπον τὴν χώραν· οἱ ἀπόγονοι επανήρχοντο εἰς τὴν πατρίδα τῶν προγόνων αὐτῶν.

Δυνάμεθα ἄρα ὑπὸ τίνα ἐποψίν νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς ιωνικὴν τὴν δὴν ἀποικιακὴν κίνησιν, μὲτε ἔχουσαν ἀφετηρίαν μὲν τοὺς τέως ὑπὸ ιώνων ναυτῶν ἀπωκισμένους σταθμούς, τέρμα δὲ τὴν ἀρχαίαν πατρίδα τῆς μεγάλης ιωνικῆς φυλῆς, καὶ ἐκτελεσθεῖσαν δυνάμει τῆς ἐνεργείας Ἑλλήνων ιωνικῆς καταγωγῆς· ἀλλ' οἱ εἰς Ἀσίαν ἐπανακάμπτοντες Ἑλληνες ήσαν μᾶλλον η ἓττον κεκραμένοι.

Ἡ Ἀττικὴ ην ἡ χώρα, ἐν ἥη η φυλὴ διετηροῦθη μάλιστα καθαρά. Αὐτόθι βραδεῖά τις καὶ συνεχῆς διείσδυσις τοῦ ιωνικοῦ στοιχείου εἶχεν ἐξιωνίσει καθ' ὀλοκληρίαν τὸν πελασγικὸν λαόν, ἐν τῇ καταστροφῇ δέ, ἡτὶς ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου μέχρι τοῦ Μαλέα εἶχεν ἀνατρέψει πάσας τὰς πολιτείας, μόνη η Ἀττικὴ διέμεινε γαληναία καὶ ἀδιάσειστος, ὅμοια βράχῳ, καθ' οὐ συντρίβεται τὸ ἐξωγισμένον κῦμα, μὴ δινάμενον νὰ καταποντίῃ αὐτόν. Αὗτη εἶχε προστατήσει τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς πρὸς βορρᾶν μὲν κατὰ τῶν Αἰολέων, πρὸς μεσημβρίαν δὲ κατὰ τῶν Δωριέων, ἐν τῇ ἀντιστάσει δὲ ταύτῃ ἀρχεται η ἴστορια τῆς χώρας, Ὁντας η τῶν ιώνων γῆ, διαφυγοῦσα τὸν ἐπιδρασιν τῶν ἐπαναστάσεων, ἀπέν τοῦ καταφύγιον ἀθροισμάτος ὄμεθεν, ἀπεληλαμένων ἐξ ἀλλων χωρῶν. Συνέρρευσαν ἐκ Θεσσαλίας, ἐκ Βοιωτίας, ἐκ πάσης τῆς Πελοποννήσου, μάλιστα δέ ἐκ τῆς ἀρκτικῆς ἀκτῆς, η χώρα δέ, οὐτε μεγάλη, οὐτε γόνιμος οὖσα, η-

περιπλορώθη ἀνθρώπων· ή ὑπερχείλισις λοιπὸν αὕτη εἶχε χρείαν ἔξόδου· ἀλλ' ἔξοδος μόνον πρὸς ἀνατολὰς ὑπῆρχεν· ἐπειδὴ δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦξ ἀγνομονεύτων χρόνων συνήπτετο τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ή Ἀττικὴ ἀπέβη οὕτως ή κυριωτάτη ἀφετηρία τῆς εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν καθόδου τῶν Ἰώνων καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ ὁριστικῶς ἀνασυνεδέθη ὁ ἀρχαῖος δεσμός, ὁ συνάπτων τὰς δύο ἀκτὰς τοῦ Αἰγαίου.

Τῇ Ἀττικῇ ἀνῆκεν η μεσημβριανή Βοιωτία, ιδίᾳ δὲ η κοιλάς τοῦ Ἀσωποῦ, ης οἱ κάτοικοι δὲν πήθελον νὰ δοῖ Βοιωτοί. Η μεσημβρινή κλιτὺς τοῦ Παρνασσοῦ, η εἰς τὸν θάλασσαν προεκβαλλομένη, τὸ ναυτικὸν τμῆμα τῆς Ἀμφρύσου καὶ τῆς Στειρούς, ὡκοῦντο ὄμοιως ὑπὸ ιωνικοῦ λαοῦ, στενοχωρούμενον καὶ προσωθουμένου ὑπὸ τῆς πιέσεως τῶν λαῶν τοῦ Βορρᾶ. Ἐπὶ τῆς ἑτερας τοῦ κόλπου ἀκτῆς ὁ Ἀσωπὸς ἀπὸ τῶν παρὰ τὸν Σικυῶνα ἐκβολῶν αὐτοῦ μέχρι τῶν πηγῶν εἶχεν ἐπὶ τῶν ὄχθων λαὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν οἰκοῦντα τὸ βαθύπεδον τοῦ θειωτοῦ ὄμωνύμου αὐτοῦ, λαόν, οὐ οἱ μῆθοι, η θρησκεία καὶ η ιστορία σαφῆς ἀγγέλουσιν ἀσιατικὴν καταγωγὴν, αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἄλλους τοῦ Ἀσωποῦ φερομένου οὓς ἐλθόντος ἐκ Φρυγίας καὶ συνεπαγομένου τὸν αὐλόν τοῦ Μαρδούν. Ἐτέρῳ δὲ τοῦ Ἰσθμοῦ η Ἐπιδαυρος ἀπεδίδου τὴν ἴδρυσιν αὐτῆς εἰς ἐλληνας θαλασσοπόδιον τῆς Ἀσίας καὶ ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων συνηπέιραμένην περὶ τὰς ἐκβολὰς τῶν τεσσάρων ποταμῶν, ἀπέβη ἔκτοτε η νέα Ἰωνία¹.

Οπως πότε² ἀν ἦ, τὸ ἀποτελεσμα τῆς κινήσεως δὲν περιωρίσθη εἰς χωρισμὸν τῶν φυλῶν· ὁ ἐλληνικὸς λαὸς δὲν ἔμελλεν ἐφεζῆς νὰ διχάζηται ως πρότερον εἰς δύο ημίτοιμα. Κατηρτίσθη κρῆμα Ἰώνων καὶ μὴ Ἰώνων ἀποίκων, μᾶλιστα δὲ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἀκριβῶς ἐν ταῖς ναυτικαῖς πόλεσιν, ἃς οἱ Δωριεῖς εἶχον πῦρ καταλαβόντες. Αὐτόθι δωρικαὶ οἰκογένειαι συνετάχθησαν τῇ ἀπόκινηκή κινήσει, ητίς προεξέλαβεν δητῶς Ἰωνικὸν διεύθυνσιν καὶ ἐκόμισε τὸ πρῶτον πέραν τῆς θαλάσσης τοὺς χαρακτῆρας τῶν δωρικῶν οἵῶν. Τέλος ὑπῆρχεν στίφη τινὰ ἀποίκων, συγκέμενα ἐξ Αἰολέων, μὴ εὑρόντων ημιχίαν ἐν Ροιωτίᾳ, Ἀχαιῶν τῆς Πελοποννήσου, Ἀβάντων, καταγομένων ἐξ Εὐδοίας, καὶ Καδμειώνων.

Εἰ καὶ ἀδύνατος σχεδὸν ἀποβαίνει η ἐν μέσῳ τῆς ἀθρόας ταύτης μεταναστάσεως Ἰωνικῶν καὶ κεκραμένων φυλῶν διάκρισις τῶν διαφόρων στιφῶν τῶν ἀποίκων, δύναται τις ἐν τούτοις νὰ διαιρέσῃ τοὺς ἀποίκους εἰς τρεῖς κυρίους οὐκίλους, τὸν Ἰωνικόν, τὸν αἰολικὸν καὶ τὸν δωρικόν. Η διαιρεσίς αὕτη ἄλλως τε δικαιολογεῖται διὰ τῆς τριπλῆς ὁδοῦ, ην ἐτράπτωσαν. Οντως η δωρικὴ κίνησις, καταβαλοῦσα πάντα τὰ προσκύματα, διετηροῦσα τὸν πρῶτην διεύθυνσιν αὐτῆς ἀπ' ὅρκου πρὸς μεσημβριανούς καὶ ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Μαλέα ἐπορεύθη διὰ Κυθήρων καὶ Κρήτης. Τούναντίον οἱ Αχαιοί, διωκόμενοι ἐκ μεσημβρίας, ἀνέρχονται αὐθις πρὸς Βορρᾶν, ἔνθα συναντῶσι τοὺς ἀρχαῖοὺς αὐτῶν γείτοις, τοῖς Αἰολεῦσι τῆς Ροιωτίας καὶ τῆς Θεσσαλίας³. Εκάστη πρόοδος τῆς θεσσαλικῆς δυνάμεως πρὸς Βορρᾶν καὶ τῆς δωρικῆς πρὸς νότον παρέσχε νέαν ἀθηναῖν τῇ κινήσει ταύτῃ⁴ νέαι δυμάδες ἀπειπόντο τῆς παραλίας καὶ ἐκ διαδοχῆς ἐπε-

λαμβάνοντο τῆς ὁδοῦ, τῆς ἐκ τῆς Εύβοιας εἰς τὸν θάλασσαν τῆς Θράκης ἀγούσης. Τέλος οἱ Ἰωνεῖς εὐρισκοῦν τὸν ὁδὸν αὐτῶν κεχαραγμένην ὅλην διὰ τῆς διπλῆς σειρᾶς τῶν Κυκλαδῶν.

Καθ' ὅσον δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν χρονολογικῶς τοὺς ἀποικισμούς τούτους, οἱ τῶν Αἰολέων εἰδίνι οἱ ἀρχαίστατοι.

Αἱ ἀπ' ὅρκου καὶ μεσημβριας ἀπωθεῖσαι φυλαὶ συνηποτύθησαν ἐν Βοιωτίᾳ· η Βοιωτία ἀπέβη η ἀφετηρία, τούτου δὲ ἐνεκά θεωροῦθη φραδύτερον ως η κοιτὶς τῶν αἰολικῶν ἀποικιῶν, τοσοῦτον μᾶλιστα, ὡςτε καὶ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον αὕται ἐξ τοικῆς στοργῆς ἐδίστασαν νὰ ταχθῶσιν ἐναντίον τῶν Θρώνων. Μόνη τοῖς Αἰολέσιν ἀνοικτὴ ὁδὸς ην ὁ προθυμὸς τῆς Εύβοιας, οὐ τὰ γαληνιαῖα ὑδατα ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων διέσχιζον ἀναπλέοντες καὶ καταπλέοντες ἀποικοι⁵. Οἱ δύοι αὐτῆς, μᾶλιστα δὲ ὁ τῆς Αὐλίδος, ἀπέβησαν τὸ ἐντευκτήριον τῶν πλοιῶν, οἱ τυχοδιώκται δὲ ἐτάσσοντο ὑπὸ τὸν ὄδηγιαν τῶν Ἀγαιῶν, ὃν αἱ νηγεμονικαὶ οἰκογένειαι εἶχον προεχόντες ἐν τῷ πρὸ τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν ἀποσυντιθεμένη φόβοις τὸν ἔχιν τοῦ διοικεῖν. Τούτου ἔνεκα οἱ μῆθος ἀναφέρει ἀπογόνους τοῦ Ἀγαμέμνονος, αὐτὸν τὸν Ὁρέστην η τοὺς οἰνοὺς καὶ ἐγγόνους αὐτοῦ, ὡς ἀρχηγούς τῶν ἐπὶ πολλὰς γενεὰς ἐξακολουθησασῶν ἐκδρομῶν τούτων.

Η Εύβοια ην δὲ οὐδός, ἐφ' οὐδὲ οἱ θειωτοὶ ἀποικοι κατέλιπον τὸν πατρίδα αὐτῶν, αὐτὴν ἄλλως τε γενομένην καὶ τὸ πρῶτον αὐτῶν ἀσυλον. Η Εύρωπη ἀναπετάννυται πρὸς μεσημβριανή, ως καὶ πρὸς ὅρκον, ἀλλὰ τῶν ὑδάτων τῆς μεσημβριας ἐκράτουν οἱ Ἰωνεῖς πρὸς τούτοις τὸ ἀρκτικὸν μέρος τοῦ προθυμοῦ ην οἰκεῖτερον τοῖς θεσσαλοῖς μετανάσταις. Οἱ ἀποικοι λοιπὸν ἐτράπησαν τὴν ἀρκτικὴν ὄδόν. Διαβάντες τὸν θεσσαλικὸν ἀκτῆν, εἰς πλάθον εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Θράκης καὶ βραδέως προηλασαν διὰ τοῦ ἀλιπέδου καὶ τῶν γύνων. Η προφύλακις ἔστι κατὰ τὰ πρῶτα εὐθετα σημεῖα, οἱ ἐπακολουθοῦντες ἐδέπεσεν νὰ σταθμεύσωσιν ἀπωτέρω, σύντο δὲ η γραμμὴ ἐπεξετάθη διὰ τῆς ἀκτῆς πρὸς τὸν Ἀνατολήν⁶. Άλλα δὲν εὑρίσκοντο πρὸς ἄγνωστον θαλάσσην, πρὸς ἐγκόμην τινὸς παραλίας τὰ δασῶδα τῆς Θράκης δρο μεταλλευθῆ οἱ Φοίνικες, τὰς ναυτικὰς θέσεις δὲ εἶχον καταλαβόντες οἱ Κρήτες καὶ ἄλλαι εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐπιδεούμεναι φυλαῖ. Οὐχ ητον ὑπῆρχεν ἐτι χῶρος χάριν τῶν νενελύνων, η Αἴνος δὲ ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἐδρου, η Σιντός καὶ τὸ Αἰόλιον ἐπὶ τοῦ Ελληνοπόντου δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ως σταθμοί τῆς μεταναστάσεως.

Στίφη τολμηρότερα διέπλευσαν τὸν προθυμὸν καὶ, παρακάμψαντα τὰς νήσους τῆς Πελοποννήσου, ἀφίκοντο εἰς τὸν χερσόνησον τῆς Κυζίκου. Αὐτόθι μῆκαντο τῆς ἀσιατικῆς ἀπείρους καὶ ἀπέβησαν ἐπὶ τῆς μεγάλης χερσονήσου τῆς Ἰδης, ης η κατάκτησις, ἀρχαίμενη ἀπὸ τῆς παραλίας, συντελέσθη βαθμόδου. Απὸ τῆς κορυφῆς τῆς Ἰδης εἶδον πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν τὴν ὥραιαν Λέσβου μετὰ τοῦ λαμπροῦ αὐτῆς οὐρανοῦ καὶ τῶν βαθέων ὄγμων καταντικύν χαριεστάτων παραλιῶν. Η τῆς εὐδαιμονίας ταύτης νήσου κατακτησίς διύνοιξε γένον αἰδνα τῷ ἐν Ἀσίᾳ αἰολικῷ ἀποικισμῷ, ὅτε δὲ μετὰ μακρὰς καὶ ἐπιπόγους δοκιμάς ἐχαράχθη η ὁδός, αἱ εὑδοῖκαι νηες κατέπλευσαν καὶ μετεβίβασαν εἰς Λέσβον πολλὰς δυμάδας ἀποίκων.

Η Λέσβος καὶ η Κύμη ἀπέσυναν τὰ κέντρα, θύεν οἱ νεοί ἀποικοι μετὰ τῶν ὄχλων, οἵτινες ηκολούθουν αὐτοῖς, ἐπεξέτειναν βαθμόδου τὰς κατακτήσεις αὐτῶν ἐπὶ τῆς Τρωΐας καὶ τῆς Μυσίας. Τούτου ἔνεκα βραδύτερον ἐτι ην ὑπὸ τοῦ διεγγόνου τοῦ Όρεστου Γρᾶ καταλάπις τῆς Λέσβου καὶ η τῶν Πελοποννήσου Κλεύα καὶ Μαλαοῦ ἐπὶ τῶν ὄχλων τοῦ Καΐκου ἐγκατάστις⁷ ἐθεωρηθοῦσαν ως δύο κύριαι ἐποχαὶ τοῦ αἰολικοῦ ἀποικισμοῦ. Απὸ τῆς ἀκτῆς, ιδίᾳ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσσου, τῆς Αντάνδρου καὶ εἴτα τοῦ Ελληνοπόντου καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Σκαμάνδρου, ἔνθα ὥκοδομηθοῦσαν φούρια, ως τὸ Σίγειον καὶ τὸ Ἀχιλ-

1) Περὶ τῆς «τῶν Ἰώνων περιτιώσεως εἰς Ἀσίαν» ίδε Στράβ., 621. Πρόλ. δὲ καὶ Ηερόν., ΣΤ', 1,5 καὶ ἔξης, «Ηερόδ., Α', 46, καὶ Ε. Curtius, Ionier, σ. 27.

2) «Αἰολικὴ ἀποικία» (Στράβ., 582). «Βοιωτικὴ» (Στράβ. 402, Θουκ., Ζ', 57. Η', 100. Ηροδ. Α', 149 καὶ ἔξης. O. Müller, *Orchomenos*, σ. 392, 465).

3) Ιδε ἐν τοῖς ἔμπροσθεν περὶ τούτων.

4) Ανευ λόγου κατὰ τὸν συγγραφέα τῆς παρούσης ιστορίας ὁ Ορ. Müller (ἔνδ. ἀνωτ.) ἀρρεῖται τὴν διὰ τῶν ἀκτῶν τῆς Θράκης προέλασιν τῶν αἰολέων μεταναστῶν.

5) Ο Κλεύας καὶ ο Μαλαὸς ιδρύουσι τὴν Κύμην (Στράβ., 582).

λειον, οἱ ἐπιδομεῖς προκλασαν διὰ τῶν ὅπλων εἰς τὸν μεσόγαιαν, τὰ ἔγχωρια κράτη ἀνετράπησαν καὶ οἱ ἄρχαῖοι Δάρδανοι ἔξεωθησαν εἰς τὰ δρῦ, ὅθεν τέως οὐ δύναμις αὐτῶν πᾶν ἐκτεταμένη πρὸς τὸ ἀλίπεδον.

Αἱ τῶν Αἰολέων πλάναι φέρουσιν ἔτι τὸν χαρακτῆρα ἑθνικῆς μεταναστάσεως, ἥτις ἔχετελέσθη ἀνευ σαφῆς ὡριμόντης ἐνάρχεως καὶ ἀνευ ἀκριβῆς διαγεγραμμένου σκοποῦ διὰ βραδείας καὶ ἔχακολουθησάσης ἐπὶ πολλάς γενεὰς κινήσεως πρὸς τὴν ὑπερθαλάσσιον ἥπειρον, οὓς μέγα τηῆμα ἐπὶ τέλους κατέλαβον οἱ νέοι ἄποικοι. Αἱ ιωνικαὶ μεταναστάσεις, ἐν συνόλῳ ἔχεταζόμεναι, ἐπειχειρήθησαν ὑπὸ μικροτέρων ὄμάδων, ὑπὸ φιλοπολέμων οἰκογενειῶν, αἴτινες ἀπήρχοντο ἀνευ γυναικῶν καὶ παιδῶν πρὸς ἴδρυσιν νέων πολιτειῶν. Ή ἐν Ἀττικῇ συσσώρευσις ιωνικῶν οἰκογενειῶν παρέσχε μᾶλλον ὡριμόντην ἀφετηρίαν ἕφετηρι, προσδαβόντι ἐνότητα καὶ ἔντασιν¹. Ἐν τούτοις δὲν διῆλθον δι᾽ Ἀθηνῶν πᾶσαι αἱ ὄμάδες τῶν ἀποίκων πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Οὔτως οἱ Κολοφώνιοι παρίσταντο τοὺς ἰδρυτὰς τῆς πόλεως αὐτῶν ἐλθόντας κατ᾽ εὐθεῖαν ἐκ Πύλου τῆς Μεσσηνίας², οἱ Κλαζομένιοι ἐκ Κλεωνῶν καὶ Φλιοῦντος³. Ἀλλὰ τὰ σπουδαιότατα ἰδεύματα, ίδιᾳ ή Ἐφεσος, ή Μιλητος καὶ αἱ Κυκλαδες, πράγματι κοιτίδα αὐτῶν ἔσχον τὰς Ἀθήνας, οἱ τῆς Ἀττικῆς δὲ πολιτικοὶ καὶ ιερατικοὶ θεόμοι καὶ αἱ θρησκευτικαὶ ἐορταὶ αὐτῆς μετεφυτεύθησαν εἰς Ἰωνίαν.

Ἐν Πελοποννήσῳ ὄμοιώς οἱ λιμένες, οἵτινες ἐγένοντο τὸ ὁρμητήριον τοῦ ἀποικισμοῦ, ήσαν αὐτοὶ ἐκεῖνοι, ἐξ ὧν τέως εἶχεν ἀρχίσει ἡ ιστορία τῆς κερδονήσου, πρὸ πάντων δὲ αἱ τῆς Ἀγριλίδος γαυτικαὶ πόλεις. Αὐτόθι ἐγένετο παράδοξος διασταύρωσις διαφόρων ὄμάδων. Ομάς ἀπελθοῦσα ἐξ Ἐπιδαύρου πακολούθησε τοῖς ἵγνεσι τῶν Ἰωνῶν καὶ ἐνιδιέθη ἐν Σάμῳ⁴. ή αὐτὴν Ἐπιδαυρος ἔχετεμψεν ὡραύτως ἀποίκους, οἵτινες ὑπὸ τῶν δωρικῶν νῦν ὅθησιν ἀπῆλθον εἰς οἰκισμὸν τῶν νήσων Νισύρου, Καλύδην καὶ Κέδρου, ή Τροιζην δέ, ἀρχαὶ ιωνικὲς πόλις, ἀπέσθη μητρόπολις τῆς Ἀλικαρνασσοῦ. Αἱ τρεῖς πόλεις, αἱ ἐν τῷ νησῷ Ρόδῳ περιλαμβανόμεναι, ὡμολόγουν ὡς μητρόπολιν τὸ "Ἄγρος", ή Κνιδὸν ἥθελε τὸν οἰκιστὴν αὐτῆς προελθόντα ἐκ Λακωνίας καὶ ή Ἀστυπάλαια συνήπτετο τοῖς Μεγάροις⁵. Αἱ πήαιστειώδεις νῆσοι Μῆλος καὶ Θήρας καὶ πᾶσα η σειρά, ή ἔχακολουθοῦσα διὰ τοῦ Αιγαίου κατὰ τὴν διεύθυνσι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκαλύψθησαν ὑπὸ δωρικῶν ἀποίκων, οὕτω δὲ βλέπεται τὶς δι᾽ ἀδιακόπους καὶ συνεχοῦς κινήσεως ἐπεκτεινούμενην τὸν φυλᾶν. Πρὸς δόρισμὸν τῆς χρονολογίας τῆς κινήσεως ταύτης μόνον κατὰ προσέγγισιν ὑπολογισμοὶ τινες ὑπάρχουσι περὶ διαφόρων ἀποικιῶν· οἱ Μιλησῖοι παραδείγματος χάριν ἐβεβαίουν τῷ 416 π. Χ. δὲτη ή νῆσος αὐτῶν ἥν ἀπωκιδόμενοι 700 ἔτη πρότερον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν⁶. Τὸ ἔδαφος, εἰς κατάκτησιν τοῦ ὄποιου οἱ Δωριεῖς συνῆψαν τὰς πλειστὰς μάχας καὶ ἔχετεθησαν εἰς τοὺς μεγίστους πόνους, ήν ή Κρήτη. Ή νῆσος οὖν τῷ χρόνῳ μόνον ὑπετάχθη, ἀλλὰ τούτου ἔνεκα καὶ βαθύτερον εἰςέμεινεν εἰς αὐτὴν τὸ δωρικὸν στοιχεῖον.

"Οδφ ἐλλιπέστεραι εἰσιν αἱ ὑπὸ τῆς παραδόσεως περὶ τῆς πορείας τῆς μεγάλης ταύτης καὶ εἰς τοιεὶς κλάδους διηρημένης μεταναστάσεως παρεχόμεναι πληροφορίαι, τόσῳ μεῖζον ἐνδιαφέρον συγκεντροῦται ἐπὶ τῶν ἐπακολούθων, ἀτινα αὐτὴν ἔσχεν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑ ΣΟΦΟΚΛΕΙ.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΛΛΗΝΙΚΩ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩ ΣΥΛΛΟΓΩ,

ΧΠΟ

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΚΟΚΚΟΛΑΤΟΥ (ιατροῦ).

(Συνέγεια· ἵδε προηγούμενον ἀριθμόν).

Χειρουργικά.

"Ἐν τοῖς δράμασι τοῦ ποιητοῦ ἀπαντᾶ ὁ ὄρος ἔλκος, ὅστις παρὰ τοῖς ἀρχαῖοις ἔχει εὐρυτάτην σημασίαν, σημαίνων πολλὰς καὶ ποικίλας ἐτερογενεῖς παθολογικάς ἀλλοιώσεις, πᾶσαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος ἔξελκωσιν, πληγὴν παλαιάν ή καὶ νέαν κ. τ. τ.

Προκειμένου δὲ περὶ ἔλκους καὶ τραύματος ή ὡς ὁ ποιητὴς λέγει περὶ πλάγιατος, δὲν δύναμαι ἐν σιγῇ νὺν παρέλθω τὴν περὶ θεραπείας ἐλκῶν καὶ τραυμάτων παρ' ἀρχαῖοις πολλοῦ λόγουν ἀξιαν διατριβήν, τὴν πρὸ ἔτους δρεδόν τὸν «Ιατρικῷ Δελτίῳ» δημοσιευθεῖσαν, τοῦ φίλου συναδέλφου κ. Ἀν. Χρηστίδου.

κοιμῶ τόδι ἔλκος, ὥστε πραῦνει πάνυ.

Φιλοκτ. 650.

ἐλκέων

ἐνθήρου ποδός...

Αὐτόθ. 698 1.

Πλάγια καὶ τομὴ—(τραῦμα).

«Ως παρ᾽ Ἀντιγόνη ὁ ἔξαγγελος ἀγγέλλει τῷ Κρέοντι τὴν αὐτοχειρίαν τῆς συζύγου αὐτοῦ Εὐρυδίκης διὰ τῶν διτίκων.

γυνὴ τέθυηκε, τούδε παμμήτωρ νεκροῦ,
δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλάγιατιν.

Ἀντιγ. 1283.

ἔνθι τὸ νεότομον πλάγιατα=νεότρωτον τραῦμα.

Ωσαύτως

ἥν δὲ μετώπων ὀλόντα
πλάγιατα, καὶ στόνος ἀμφοῖν.

Τραχιν. 522.

Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ βαρέων τραυμάτων μετώπων.

Στονόντος ἐν τομῇ σιδάρου.

Τραχ. 886.

Ωσαύτως πρὸς τοῖς ὄροις πλάγιατα, τομὴ καὶ ἔλκος ἀπαντᾶ καὶ ὁ ὄρος πλάγια, ως

πλάγιατα μελανθὲν αἰμοπεράτας σφαγῆς.

Αἰας, 919.

Αἰμάς (ἢ)=αἰμορραγία.

ἢ θερμοτάτην αἰμορραγίαν,

Φιλοκτ. 697.

Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς θερμοτάτης, ως ὁ ποιητὴς λέγει, αἰμορραγίας τῆς ἐρυθρᾶς τῶν ἐλκῶν τοῦ θερμοτάτηκου καὶ σκωληκιασμένου=(ἐνθήρου) ποδὸς τοῦ δυστυχοῦς Φιλοκτήτου.

Ωσαύτως ἀπαντᾶσι παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ ἔτεροι τινες δροι, οἵτινες δὲν ἔχουσι πάντοτε τὴν αὐτὴν σημασίαν, οἷαν καὶ ἐν τῇ χειρουργικῇ.

Απαντᾶ τὸ ἐπιθετὸν διαμπερές οὐχὶ ως ἐπιθετὸν τοῦ πλάγιατα, τραῦμα, ως ἐν τῷδε τῷ στίκῳ,

εἴθε σου διαμπερές

στέρνων ἔχοιτο ἀλγησις ἥδε

Φιλοκτ. 792.

1) Παυσαν., Ζ', 2.

2) Μίμνερμος παρὰ Στράβωνι, 633.

3) Παυσ., Ζ', 3. 8.

4) Παυσαν., Ζ', 4.2.

5) Ηρόδοτ., Ζ', 99.

6) Περὶ τῶν Ροδίων ὡς Ἀργείου γένους ἵδε Θουκυδ., Ζ', 57.

7) Σκύμν. ὁ Χίος, 551. O. Müller, Dorier, I, 105. Περὶ τοῦ ἀποικισμοῦ δὲ τῆς ἀστικῆς Δωρίδος ἵδε Στράβ., 653.

8) Ηρόδοτ., Δ', 99.

9) Θουκυδ., Ε', 112.